

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Μέτρα για την Προστασία της Δημόσιας Υγείας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Είναι γνωστό ότι ο Υγειονομικός Κανονισμός, που εκδόθηκε το έτος 1938, αποτέλεσε σημαντικό για την εποχή του νομοθέτημα, το οποίο έθεσε τις βάσεις για τα μέτρα που επιβαλλόταν να λάβει η χώρα μας για την πρόσληψη, την προστασία και την προαγωγή της Δημόσιας Υγείας.

2. Το 1940 εκδόθηκε ο α.ν. 2520, ο οποίος αντιμετώπιζε κατά πρωτοποριακό τρόπο την ανάγκη λήψης μέτρων για τον παραπάνω σκοπό. Το γεγονός ότι οι διατάξεις του είναι μέχρι σήμερα λειτουργικές, αποτελεί ένα αναμφισβήτητο στοιχείο της χρησιμότητάς του. Αντίθετα, άλλα νομοθετικά πλαίσια δεν άντεξαν στην εφαρμογή τους πάνω από μία εικοσαετία και υπήρξε άμεση ανάγκη αντικατάστασής τους. Η ιδιαιτερότητα αυτή του α.ν. 2520/1940 οφείλεται στην ευέλικτη πρόβλεψή του να παρέχεται πάγια αποφασιστική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας να εκδίδει υγειονομικές διατάξεις, όταν για οποιονδήποτε λόγο κρίνει ότι κινδυνεύει η Δημόσια Υγεία.

3. Ήδη όμως αρκετά άρθρα του ανωτέρω νόμου έχουν τροποποιηθεί (2, 3, 8, 10, 13). Οι τροποποιήσεις αυτές δεν αφορούν την ουσία της έκδοσής του, αλλά κυρίως διαδικαστικά θέματα της εφαρμογής του, που αναφέρονται στις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, επειδή ήδη η διοικητική διάρθρωση της χώρας έχει αλλάξει (αρμοδιότητες Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, Ο.Τ.Α., μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε άλλες υπηρεσίες κ.λπ.).

Από το γεγονός αυτό, που είχε ως αποτέλεσμα να είναι πλέον δύσκολη η εφαρμογή του ως ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο, αλλά και από την ανάγκη διεύρυνσης του φάσματος των δραστηριοτήτων, για τις οποίες θα πρέπει να εκδίδονται υγειονομικές διατάξεις, την υποχρέωσή μας να εναρμονιστεί η νομοθεσία μας με την αντίστοιχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και την ανάγκη επίσης ενοποίησης των ισχυουσών διατάξεων, καθίσταται πλέον αναγκαία η αναδιατύπωση και βελτίωση των διατάξεων του α.ν. 2520/1940.

Έτσι με την προτεινόμενη αναδιατύπωση επιτυγχάνεται η έκδοση νέου, σύγχρονου και λειτουργικού νομοθετικού πλαισίου, σχετικά με την πάγια εξουσιοδότηση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας να καθορίζει, με άμεσα μέτρα, την προστασία της Δημόσιας Υγείας με αποφάσεις του (υγειονομικές διατάξεις) – ευέλικτη ρύθμιση, την οποία και ο παραπάνω αναγκαστικός νόμος περιελάμβανε – καθώς και επίσης και η εύκολη εφαρμογή του από τις κρατικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα:

Άρθρο 1

Με το άρθρο αυτό διατηρείται η ευέλικτη διάταξη της πάγιας εξουσιοδότησης στον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας να εκδίδει υγειονομικές διατάξεις, που έχουν ως σκοπό την προστασία της Δημόσιας Υγείας. Παράλληλα καθορίζεται πλέον ότι η εκτέλεση των υγειονομικών διατάξεων ανατίθεται στα αρμόδια υγειονομικά δημόσια όργανα, επειδή καθίσταται άμεση ανάγκη κάθε νέα

διάταξη να είναι εναρμονισμένη με τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα, τις νέες ειδικότητες με την αντίστοιχη εξειδίκευση και τα νομοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα κάθε κλάδου.

Επιπλέον διευρύνεται το φάσμα των δραστηριοτήτων, για τις οποίες θα πρέπει να εκδίδονται υγειονομικές διατάξεις (νοσοκομεία, κλινικές, εκπαιδευτικά ιδρύματα κ.λπ.), για τις οποίες υπάρχει διαπιστωμένο νομοθετικό κενό.

Άρθρο 2

Καθορίζεται η διαδικασία έκδοσης, αντικατάστασης και τροποποίησης των υγειονομικών διατάξεων, η δυνατότητα έκδοσης τοπικών υγειονομικών διατάξεων από τους Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών κ.λπ. και άλλα διαδικαστικά θέματα, όπως έχουν νομοθετηθεί. Ειδικότερα εξασφαλίζεται η ισχύς των υγειονομικών διατάξεων που εκδόθηκαν μέχρι σήμερα και παρέχεται εξουσιοδότηση εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την όμοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, καθίσταται άμεση ανάγκη κάθε νέα διάταξη να είναι εναρμονισμένη με τα σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα, τις νέες ειδικότητες, με την αντίστοιχη εξειδίκευση και τα νομοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα κάθε κλάδου. Το προτεινόμενο άρθρο 3 αναφέρεται ρητά στους υγειονομικούς υπαλλήλους που είναι αρμόδιοι να εφαρμόζουν τις υγειονομικές διατάξεις και τη δυνατότητα προσφυγής κατά των αποφάσεων των αρμόδιων υπηρεσιών, όπως αυτές ορίζονται από το ίδιο άρθρο.

Άρθρο 4

Με το άρθρο 15 του ν. 1579/1985 καθορίστηκε η συγκρότηση, σε νομαρχιακό επίπεδο, με απόφαση Νομάρχη πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Επιτροπής για τον έλεγχο σταυλισμού και επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων. Η Επιτροπή αυτή ήταν επταμελής και ως εκ τούτου δυσκίνητη, δυσλειτουργική και πολυδάπανη. Από τις Διευθύνσεις Υγείας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων υπάρχουν έντονοι διαμαρτυρίες για τη λειτουργικότητα των συγκεκριμένων Επιτροπών και προτάσεις για τη μείωση των μελών της. Με τις διατάξεις άλλωστε του άρθρου 11 του ν. 2307/1995, καθορίστηκε η μη συμμετοχή του εκπροσώπου της αστυνομίας στις Επιτροπές αυτές.

Με το άρθρο 4 της εισηγούμενης προσθήκης περιορίζεται ο αριθμός των μελών στα άκρως απαραίτητα, παραμένει η συμμετοχή του εκπροσώπου του Ο.Τ.Α. (που δεν απαιτεί μετακίνηση), ενώ παρέχεται δυνατότητα εκπροσώπησης των Υπηρεσιών με υπαλλήλους ειδικότητων που συνήθως συναντώνται σε αυτές. Τέλος οριοθετούνται οι αρμοδιότητες των προβλεπόμενων Επιτροπών.

Άρθρο 5

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 2307/1995, που τροποποίησε το άρθρο 3 του α.ν. 2520/1940, οι παραβάτες των υγειονομικών διατάξεων τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τρεις (3) μήνες ή με χρηματική ποινή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινι-

κού Κώδικα ή και με τις δύο ποινές.

Η ανωτέρω ρύθμιση σε καμία περίπτωση δεν επιτυγχάνει την συμμόρφωση των παραβατών, διότι αφ' ενός μεν είναι χρονοβόρα στην εφαρμογή της (υποβολή μήνυσης, εκδίκαση από τα Ποινικά Δικαστήρια, αναβολές εκδίκασης για διάφορους λόγους, πολλές φορές απαλλαγή των παραβατών κ.λπ.), που φθάνει μέχρι και την παραγραφή και αφ' ετέρου οι επιβαλλόμενες ποινές δεν ανταποκρίνονται στη σύγχρονη τακτική και πρακτική επιβολής κυρώσεων κατά παραβατών, που είναι η άμεση επιβολή χρηματικών προστίμων.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της επιβολής διοικητικών κυρώσεων (αφαίρεση αδειών – επιβολή προστίμων) κατά των κυρώσεων των υγειονομικών διατάξεων, επιτυγχάνεται ριζική και αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος και παράλληλα ουσιαστική συμμόρφωση των παραβατών και οπωσδήποτε την ουσιαστική προστασία της Δημόσιας Υγείας. Επίσης παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών να αναπροσαρμόζουν κάθε δύο χρόνια τα ποσά των προβλεπόμενων προστίμων. Τα έσοδα βεβαίως από την εκτέλεση των ποινών αυτών θα εισάγονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ο οποίος θα ενισχύεται σημαντικά.

Εκτός από τα παραπάνω, με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση:

Α) Ακολουθείται η σύγχρονη πρακτική επιβολής κυρώσεων.

Β) Οι προβλεπόμενες ποινικές κυρώσεις θα είναι άμεσα εκτελεστές (χρονικός περιορισμός εκτέλεσης των διοικητικών πράξεων, χρηματικά πρόστιμα).

Γ) Επιτυγχάνεται σημαντική αποσυμφόρηση των ποινικών δικαστηρίων, επειδή πλέον δεν θα αποστέλλονται μηνύσεις σε αυτά.

Άρθρο 6

Προσδιορίζεται ακριβώς ο τρόπος βεβαίωσης των υγειονομικών παραβάσεων, με σύνταξη έκθεσης, όπως θα καθορίζεται με την αναφερόμενη στο προηγούμενο άρθρο απόφαση.

Άρθρο 7

Ουσιαστικά το άρθρο 6 του α.ν. 2520/1940 είχε καταστεί ανενεργό, λόγω της μη λειτουργίας των εισηγητικών οργάνων για την επιβολή της ποινής της απαγόρευσης λειτουργίας καταστήματος ή επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος, όταν οι υπεύθυνοι είχαν καταδικαστεί για δεύτερη φορά για την ίδια παράβαση, αλλά και λόγω της αδυναμίας παρακολούθησης των επιβαλλόμενων από τα Δικαστήρια ποινών, επειδή οι σχετικές αποφάσεις δεν κοινοποιούντο στις Υγειονομικές Υπηρεσίες.

Με την εισηγούμενη διάταξη ο τρόπος επιβολής ποινής απαγόρευσης λειτουργίας γίνεται λειτουργικός, ευέλικτος και αποτελεσματικός, εφόσον ανατίθεται στον Νομάρχη η επιβολή του κλεισίματος, ύστερα από εισήγηση της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Άρθρο 8

Με την προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνονται άμεσα μέτρα απαγόρευσης λειτουργίας επιχειρήσεως υγειονομικού ενδιαφέροντος σε περίπτωση που αυτή λειτουργεί

κάτω από απαράδεκτες υγειονομικά συνθήκες, σε σημείο που να απειλείται άμεσα η Δημόσια Υγεία, με ανάθεση επίσης στον Νομάρχη έκδοσης σχετικής απόφασης, ύστερα από εισήγηση της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Άρθρο 9

Μέχρι σήμερα η εκτέλεση των πράξεων για το κλείσιμο επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος ήταν χρονοβόρα (πολλές φορές σκόπιμα). Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται προθεσμία για το σφράγισμα των εν λόγω επιχειρήσεων, επιβάλλεται δε διοικητική ποινή καταβολής χρηματικού προστίμου στις περιπτώσεις παραβίασης του σφραγίσματος.

Άρθρο 10

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται ο τρόπος κλεισίματος των επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος στις περιπτώσεις που σε αυτές εκτρέφονται ζώα.

Η ρύθμιση αυτή αποτελεί αναδιτύπωση του άρθρου 8 του ν. 1590/1986, όπως τροποποιήθηκε με την σχετική για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση νομοθεσία. Παράλληλα διευκρινίζονται σαφώς οι περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου αυτού (άρθρα 6, 7 και 11).

Άρθρο 11

Ορίζεται ακριβώς, και σύμφωνα πλέον με τις τροποποιήσεις του α.ν. 2520/1940, η αρχή έκδοσης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων, οι όροι και οι προϋποθέσεις των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις. Επίσης προβλέπονται μέχρι σήμερα από το νομικό πλαίσιο δημιουργήθηκαν αρκετά και σοβαρά προβλήματα (επικαλύψεις αρμοδιοτήτων κ.λπ.).

Άρθρο 12

Με το άρθρο αυτό ουσιαστικά καταργείται η κατάθεση παραβόλων κατά τη διαδικασία της χορήγησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος και θεσπίζεται η καταβολή τελών υγειονομικών επιθεωρήσεων και ελέγχων, όπως ήδη υπήρξαν όμοιες ρυθμίσεις σε άλλα Υπουργεία (Γεωργίας).

Με την προτεινόμενη διάταξη εξασφαλίζονται πόροι για τους Ο.Τ.Α., καθώς και για τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνεται ο Κρατικός Προϋπολογισμός από προβλέψεις ποσών για την εκτός έδρας κίνηση των υπαλλήλων, οδοιπορικά έξοδα, άσκοπες μετακινήσεις κ.λπ.. Τούτο θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των υπαλλήλων και την περαιτέρω απρόσκοπτη και καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Άρθρο 13

Είναι γεγονός ότι οι Υπηρεσίες που ασχολούνται με τον έλεγχο των τροφίμων και ποτών ανήκουν σε πολλά Υπουργεία και ελέγχουν αυτά εντός των οριοθετημένων αρμοδιοτήτων τους. Είναι απαραίτητο, λοιπόν, κατά τα πρότυπα των Κρατών – Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συσταθεί ένα συντονιστικό όργανο στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, στα πλαίσια πάντα της διάθρωσης της Διοίκησης, το οποίο θα στελεχωθεί με

υπαλλήλους όλων των ειδικοτήτων, που υπηρετούν στις αντίστοιχες Υπηρεσίες των άλλων Υπουργείων και ασχολούνται με τον έλεγχο των τροφίμων και ποτών, καθώς και με το απαιτούμενο διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό.

Η ίδρυση του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.) στο Υπουργείο Ανάπτυξης, αν κρίνει κανείς από τη μέχρι σήμερα πορεία του, υπήρξε μάλλον ατυχής επιλογή.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία μπορεί να αναβαθμισθεί (πρόβλεψη Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων και Ποτών στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας), θα επιλυθούν τα χρόνια προβλήματα συντονισμού των συναρμόδιων Υπηρεσιών όλων των Υπουργείων, ενώ παράλληλα θα επιτευχθεί εναρμόνιση της διάρθρωσης των Υπηρεσιών μας με τις αντίστοιχες των Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα καθιερωθεί το υγιεινό τρόφιμο και ποτό, ως ο σημαντικότερος παράγοντας στην πρόληψη, προστασία και προαγωγή της Υγείας.

Άρθρο 14

Μέχρι σήμερα οι εργαζόμενοι σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών (από την παραγωγή ως την κατανάλωση) δεν έχουν την ελάχιστη έστω εκπαίδευση πάνω σε θέματα χειρισμού τροφίμων και ποτών. Ο οποιοσδήποτε μπορεί να λειτουργήσει ή να εργαστεί σε επιχείρηση τροφίμων και ποτών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση αναγνωρίζεται το επάγγελμα του χειριστή τροφίμων και ποτών και η προβλεπόμενη άδεια άσκησης επαγγέλματος αποτελεί πλέον προϋπόθεση για τη δυνατότητα απασχόλησης και λειτουργίας τέτοιων επιχειρήσεων.

Άρθρο 15

Τα μέτρα για την καταπολέμηση των λοιμωδών και άλλων επιδημικών νοσημάτων, καθώς και η υποχρεωτική δήλωση αυτών προβλέπονται από το βασιλικό διάταγμα της 3.11.1950 (Φ.Ε.Κ. 262 Αα). Το νομοθέτημα αυτό είναι πλέον αναχρονιστικό και δεν ανταποκρίνεται στα σημερινά επιστημονικά και πραγματικά δεδομένα. Η προβλεπόμενη έκδοση νέου προεδρικού διατάγματος θα συμβάλλει στην επίτευξη του σκοπού του εισηγούμενου νόμου και θα διευκρινισθούν όλες οι λεπτομέρειες για τη δήλωση των παραπάνω νοσημάτων.

Άρθρο 16

Με το άρθρο αυτό καταγράφονται οι ισχύουσες μέχρι σήμερα σχετικές διατάξεις, οι οποίες εκσυγχρονίζονται, ταξινομούνται, βελτιώνονται, αναδιατυπώνονται ή τροποποιούνται με τις διατάξεις της παρούσας πρότασης νόμου.

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2001

Οι προτείνοντες

βουλευτές

Γιαννόπουλος Αθανάσιος
Κιλτίδης Κωνσταντίνος
Κόρτσαρης Νικόλαος
Κωνσταντόπουλος Γεώργιος
Μελάς Παναγιώτης

Μπαρμπαγιάννης Βασίλειος
Πάλλη-Πετραλιά Φάνη
Παπανικολάου Ελευθέριος
Χωματάς Ιωάννης
Κακλαμάνης Νικήτας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Μέτρα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας

Άρθρο 1 Υγειονομικές Διατάξεις

1. Για την προστασία της Δημόσιας Υγείας εκδίδονται υγειονομικές διατάξεις (προεδρικά διατάγματα ή υπουργικές αποφάσεις), των οποίων η εκτέλεση ανατίθεται στα Υγειονομικά Δημόσια Όργανα, όπως ορίζονται από το άρθρο 3 του παρόντος νόμου.

2. Τα επιβαλλόμενα δια των ανωτέρω υγειονομικών διατάξεων μέτρα αποβλέπουν στην υγιεινή της ύδρευσης και αποχέτευσης, τη συλλογή, αποκομιδή και διάθεση των απορριμμάτων, την εξυγίανση χώρων, οι συνθήκες των οποίων είναι δυνατόν να επιδράσουν δυσμενώς στη Δημόσια Υγεία και το περιβάλλον, την υγιεινή και καθαριότητα των οικιών, ξενοδοχείων, νοσοκομείων, κλινικών (δημόσιων και ιδιωτικών), εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, όλων των βαθμίδων, σχολών γυμναστικής, εργαστηρίων, εργαστηρίων και καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, των δημόσιων ή κοινόχρηστων τόπων και καταστημάτων, την υγιεινή κατάσταση και καθαριότητα των εργαζομένων στα καταστήματα κ.λπ. υπαλλήλων, το σταυλισμό των ζώων, τα σφαγεία και εργαστήρια επεξεργασίας ζωικών προϊόντων.

Στους γενικούς κανόνες υγιεινής των τροφίμων και τις διαδικασίες για την εξακρίβωση της τήρησης των εν λόγω κανόνων, τη λήψη μέτρων υγιεινής και καθαριότητας των μεταφορικών μέσων και των μέσων συγκοινωνίας και γενικά τη λήψη όλων των μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση λοιμωδών και επιδημικών νόσων και προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Άρθρο 2 Έκδοση και δημοσίευση των υγειονομικών διατάξεων

1. Τις υγειονομικές διατάξεις του προηγούμενου άρθρου εκδίδει ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας. Στις περιπτώσεις που οι διατάξεις αυτές αφορούν και την προστασία του περιβάλλοντος, συνυπογράφονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Οι Νομάρχες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και οι Γενικοί Γραμματείς Περιφέρειας δύνανται να εκδίδουν τέτοιες υγειονομικές διατάξεις, μετά από προηγούμενη εισήγηση της οικείας Υγειονομικής Υπηρεσίας ή της Υγειονομικής Επιτροπής, εφόσον προβλέπεται τέτοια, και προηγούμενη έγκριση αυτών από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, οι οποίες ισχύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.

2. Οι υγειονομικές διατάξεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν μετά παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από της δημοσίευσης.

3. Οι υγειονομικές διατάξεις καταργούνται με άλλη όμοια διάταξη, που εκδίδεται και δημοσιεύεται κατά τον

αυτό τρόπο ή αν παρέλθει η χρονική διάρκεια ισχύος των, που ορίζεται με αυτές.

Από την κατάργηση ή τροποποίηση των υγειονομικών διατάξεων δεν αίρεται το αξιόπιστο των παραβάσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια της ισχύος αυτών.

4. Υγειονομικές διατάξεις που δημιουργούν δαπάνες σε βάρος Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) προσυπογράφονται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

5. Ο Υγειονομικός Κανονισμός κατά το μέρος που εξακολουθεί να ισχύει και οι υγειονομικές διατάξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του α.ν. 2520/1940, όπως συμπληρώθηκαν ή τροποποιήθηκαν εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον κατά τη δημοσίευσή του παρόντος νόμου βρίσκονται σε ισχύ.

6. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και αφορούν θέματα της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος, εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με την όμοια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Αρμόδια όργανα για την εφαρμογή των υγειονομικών διατάξεων

Η αρμοδιότητα της εφαρμογής των υγειονομικών διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του παρόντος ανήκει στους υγειονομικούς υπαλλήλους (Ιατροί Δημόσιας Υγείας, άλλοι Ιατροί, Υγειονολόγοι Μηχανικοί και Επόπτες Δημόσιας Υγείας), των Υγειονομικών Υπηρεσιών και στις Υγειονομικές Επιτροπές, εφόσον προβλέπονται, κατά περίπτωση.

Κατά των αποφάσεων των αρμόδιων Υγειονομικών Υπηρεσιών ή των Υγειονομικών Επιτροπών, εφόσον προβλέπονται, δύναται να ασκηθεί προσφυγή εντός είκοσι (20) ημερών στα οριζόμενα, από τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος, όργανα.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, όπου αναφέρεται Υγειονομική Υπηρεσία νοούνται οι Κεντρικές Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Υγείας και οι Διευθύνσεις Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής και Διευθύνσεις Υγείας και Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας.

Άρθρο 4

Έλεγχος σταυλισμού και επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων

1. Για τον έλεγχο σταυλισμού και επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, συγκροτείται σε κάθε νομό, με απόφαση του οικείου Νομάρχη, πρωτοβάθμια Επιτροπή, που αποτελείται από:

Α) Έναν Ιατρό Δημόσιας Υγείας ή έναν Επόπτη Δημόσιας Υγείας της οικείας Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Β) Έναν Γεωπόνο της οικείας Διεύθυνσης Γεωργίας.

Γ) Έναν Κτηνίατρο της οικείας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας.

Δ) Έναν ειδικό σε θέματα περιβάλλοντος υπάλληλο ή έναν Μηχανικό ή Υπομηχανικό και σε περίπτωση έλλειψης έναν εργοδηγό δομικών έργων της οικείας Υπηρεσίας Πολεοδομίας.

Ε) Στην ανωτέρω Επιτροπή συμμετέχει και ένας δημο-

τικός ή κοινοτικός σύμβουλος, με δικαίωμα ψήφου, του Ο.Τ.Α., στα διοικητικά όρια του οποίου πρόκειται να ιδρυθεί και να λειτουργήσει η επιχείρηση, που ορίζεται ανά τετραετία από το οικείο Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, η απόφαση του οποίου γνωστοποιείται στην Υγειονομική Υπηρεσία.

Όλα τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο εκπρόσωπος της οικείας Υγειονομικής Υπηρεσίας. Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται Επόπτης Δημόσιας Υγείας της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Έργο της πρωτοβάθμιας Επιτροπής είναι ο έλεγχος και η γνωμοδότηση σε θέματα σταυλισμού και ίδρυσης και λειτουργίας κτηνο-πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τις υγειονομικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά. Η Επιτροπή για κάθε γνωμοδότησή της συντάσσει πρακτικό, το οποίο υποβάλλει στην αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία. Η Επιτροπή συνεδριάζει στο Δημοτικό ή Κοινοτικό Κατάστημα του Ο.Τ.Α., όπου θα λειτουργήσει η επιχείρηση.

2. Με την απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συγκροτείται δευτεροβάθμια Επιτροπή ελέγχου επιχειρήσεων σταυλισμού ζώων και επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, η οποία αποτελείται από :

Α) τον εκάστοτε Προϊστάμενο Ιατρό Δημόσιας Υγείας ή, σε περίπτωση έλλειψης, τον οριζόμενο με απόφαση, επίσης, του Νομάρχη, υπεύθυνο για θέματα Δημόσιας Υγείας Ιατρό της οικείας Υγειονομικής Υπηρεσίας, ως Πρόεδρο.

Β) Τον εκάστοτε Προϊστάμενο Γεωπόνο της Οικείας Διεύθυνσης Γεωργίας.

Γ) Τον εκάστοτε Προϊστάμενο της οικείας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας.

Δ) Τον εκάστοτε Προϊστάμενο Μηχανικό ή Υπομηχανικό της οικείας Υπηρεσίας Πολεοδομίας.

Ε) Τον εκάστοτε Δήμαρχο ή Πρόεδρο του Ο.Τ.Α., στα διοικητικά όρια του οποίου πρόκειται να ιδρυθεί και να λειτουργήσει η επιχείρηση.

Αναπληρωματικά μέλη ορίζονται οι νόμιμοι αναπληρωτές των τακτικών μελών της Επιτροπής.

Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται Επόπτης Δημόσιας Υγείας της οικείας Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Έργο της δευτεροβάθμιας Επιτροπής είναι η γνωμοδότηση σε θέματα προσφυγών κατά των πρωτοβάθμιων αποφάσεων. Η Επιτροπή σε κάθε περίπτωση γνωμοδότησης συντάσσει και υποβάλλει πρακτικό στον οικείο Νομάρχη. Η Επιτροπή συνεδριάζει στην έδρα της Υγειονομικής Υπηρεσίας.

Για την αποζημίωση των μελών των Επιτροπών του παρόντος καταβάλλονται τα προβλεπόμενα από το άρθρο 10 του παρόντος τέλη υγειονομικών επιθεωρήσεων και ελέγχων.

Άρθρο 5

Κυρώσεις κατά των παραβατών των Υγειονομικών Διατάξεων

Όποιος από πρόθεση παραβαίνει επιτακτική ή απαγορευτική διάταξη του Υγειονομικού Κανονισμού (Φ.Ε.Κ. 275 Βα/1938), κατά το μέρος που αυτός εξακολουθεί να ισχύει, των Υγειονομικών Διατάξεων που εκδόθηκαν

κατ' εξουσιοδότηση του α.ν. 2520/1940 (ΦΕΚ 273 Αα/ 4.9.1940) και των ομοίων του άρθρου 1 του παρόντος τιμωρείται:

Α) με προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται κάθε φορά και κατά περίπτωση, από τη σχετική νομοθεσία,

Β) με χρηματικό πρόστιμο μέχρι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

Το ακριβές ύψος του ανωτέρω πρόστιμου για κάθε υγειονομική παράβαση, ο τρόπος καταβολής, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου και η οποία θα ισχύει μετά παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από της δημοσίευσής της.

Τα ως ανωτέρω καθοριζόμενα χρηματικά πρόστιμα αναπροσαρμόζονται κάθε δύο (2) χρόνια με κοινή απόφαση των ανωτέρω Υπουργών, που θα εκδίδεται κατά το πρώτο δίμηνο του έτους, αρχής γενομένης το έτος 2002.

Άρθρο 6 Βεβαίωση παραβάσεων

Οι παραβάσεις των υγειονομικών διατάξεων βεβαιώνονται με τη σύνταξη έκθεσης από τους αρμόδιους υγειονομικούς υπαλλήλους του άρθρου 3 του παρόντος. Ο τύπος της έκθεσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται και είναι δυνατόν να τροποποιούνται με τις αναφερόμενες στο προηγούμενο άρθρο αποφάσεις των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών.

Άρθρο 7 Προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας καταστήματος ή επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος

Μετά από τρίτη βεβαίωση της αυτής παράβασης υγειονομικής διάταξης και της επιβολής του προβλεπόμενου από την απόφαση του άρθρου 3 του παρόντος προστίμου, ο Νομάρχης, με απόφασή του, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Υγειονομικής Υπηρεσίας ή της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, εφόσον προβλέπεται, κατά περίπτωση, επιβάλλει το κλείσιμο καταστήματος ή επιχείρησης για χρονικό διάστημα ενός μηνός, της ποινής αρχομένης από της ημέρας σφραγίσεως αυτών από το όργανο που ορίζεται από την αρχή χορηγήσεως των αδειών λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης.

Άρθρο 8 Απαγόρευση λειτουργίας καταστήματος ή επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος

Ο Νομάρχης ύστερα από πλήρως αιτιολογημένη γνωμοδότηση της οικείας Υπηρεσίας ή της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής, εφόσον προβλέπεται, κατά περίπτωση, δύναται να απαγορεύσει τη λειτουργία, προσωρινά ή οριστικά, κάθε επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος, όπως ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, η

οποία λειτουργεί κάτω από απαράδεκτες υγειονομικά συνθήκες σε σημείο που να απειλείται άμεσα η Δημόσια Υγεία.

Άρθρο 9 Σφράγιση καταστήματος ή επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος

Οι επιχειρήσεις υγειονομικού ενδιαφέροντος, των οποίων επιβάλλεται η ποινή των δύο ανωτέρω άρθρων, κλείνονται και σφραγίζονται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την πλήρωση των σχετικών προϋποθέσεων.

Οποιοσδήποτε παραβιάζει την, κατά τις διατάξεις των ίδιων άρθρων, σφράγιση επιχείρησης υγειονομικού ενδιαφέροντος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρεις (3) μήνες και χρηματικό πρόστιμο τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, το οποίο καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προβλεπόμενης από το άρθρο 5, του παρόντος απόφασης και είναι δυνατόν ομοίως να αναπροσαρμόζεται.

Άρθρο 10 Απομάκρυνση ζώων από εγκαταστάσεις που διατάσσεται το κλείσιμο

Στις επιχειρήσεις που διατάσσεται το κλείσιμο, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 του παρόντος, ή λειτουργούν χωρίς τις απαιτούμενες άδειες ίδρυσης και λειτουργίας, εφόσον υπάρχουν εκτρεφόμενα ζώα, τα οποία δεν απομακρύνει ο υπεύθυνος επιχειρηματίας, τάσσεται, με απόφαση Νομάρχης, προθεσμία τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών για την απομάκρυνσή τους.

Όταν παρέχεται άπρακτη η προθεσμία, Επιτροπή που συγκροτείται με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου και απαρτίζεται από τον οικείο Αστυνομικό Διοικητή, τον Προϊστάμενο της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, τον Προϊστάμενο της Υγειονομικής Υπηρεσίας, όπως ορίζεται στην παρ. 2(α) του άρθρου 4 του παρόντος, ο οποίος είναι Πρόεδρος της Επιτροπής και από τον εκάστοτε Πρόεδρο ή Δήμαρχο του οικείου Ο.Τ.Α., προβαίνει σε κατάσχεση των μη-απομακρυνθέντων ζώων κατ' εφαρμογή του άρθρου 268 του Κώδικα της Ποινικής Δικονομίας και σε απευθείας πώληση χωρίς άλλες διατυπώσεις. Εάν ο αριθμός των ζώων είναι μεγάλος, τίθεται σε μεσεγγύηση του δήμου ή της κοινότητας και η πώλησή τους γίνεται σταδιακά. Σε περίπτωση που δεν εμφανίζονται αγοραστές, η Επιτροπή αποφασίζει κατά την κρίση της για δωρεάν διάθεση των ζώων στις Ένοπλες Δυνάμεις ή κοινωφελή ιδρύματα ή για τη θανάτωσή τους, εφόσον προκύπτουν προβλήματα Δημόσιας Υγείας. Όλα τα έξοδα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου βαρύνουν τον υπεύθυνο επιχειρηματία. Η Επιτροπή απαλλάσσεται από κάθε ευθύνη για οποιαδήποτε βλάβη του ζωικού πληθυσμού ή των εγκαταστάσεων της επιχείρησης, που δεν συμμορφώνεται με τις νόμιμες αποφάσεις.

Άρθρο 11 Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας

Για την ίδρυση και λειτουργία καταστήματος ή επιχει-

ρήσεως, οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από τις υγειονομικές διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του παρόντος νόμου, απαιτείται άδεια του οικείου Ο.Τ.Α., χορηγούμενη ύστερα από την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας ή της Υγειονομικής Επιτροπής, εφόσον προβλέπεται, η οποία αποφαίνεται ότι πληρούνται οι όροι που καθορίζονται από τη σχετική υγειονομική διάταξη.

Οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, για τη χορήγηση των ανωτέρω αδειών, η διαδικασία χορήγησης αυτών, καθώς και κάθε είδους λεπτομέρειες καθορίζονται με τις ίδιες ανωτέρω υγειονομικές διατάξεις.

Τα άνευ αδειάς λειτουργούντα καταστήματα κλείνονται αυτεπάγγελτα και σφραγίζονται από το αρμόδιο όργανο, που ορίζεται από την αρχή που εκδίδει την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, εντός δέκα (10) ημερών από της συντάξεως σχετικής έκθεσης από τα υγειονομικά ή όργανα του Ο.Τ.Α. Στις περιπτώσεις που η έκδοση των αδειών αυτών γίνεται από διαφορετικές υπηρεσίες, η σφράγιση γίνεται από την υπηρεσία που εκδίδει την άδεια ίδρυσης και σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

Αν από ειδικές διατάξεις νόμου ή διατάγματος προβλέπεται η χορήγηση άδειας λειτουργίας επιχειρήσεως υγειονομικού ενδιαφέροντος από άλλον κρατικό φορέα, χωρίς τη συμμετοχή στη γνωμοδοτική Επιτροπή αυτού, της αρμόδιας Υγειονομικής Υπηρεσίας ή χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της, η άδεια ίδρυσης και λειτουργίας του παρόντος προηγείται των αδειών των ανωτέρω ειδικών διατάξεων.

Άρθρο 12

Τέλη υγειονομικών επιθεωρήσεων και ελέγχων

1. Για τη χορήγηση των αδειών ίδρυσης επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος κατατίθενται τέλη στο όνομα του οικείου Ο.Τ.Α., ως εξής:

- Για τους μεγάλους σταυλισμούς: 20.000 δρχ..

- Για τους λοιπούς σταυλισμούς και τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος: 10.000 δρχ.

2. Για τη χορήγηση των αδειών λειτουργίας επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, για εξέταση καταγγελιών πολιτών, που απαιτείται αυτοψία υγειονομικών οργάνων του άρθρου 9 του παρόντος, για τη δειγματοληψία τροφίμων, ποτών, νερού (πόσιμου ή θαλασσινού), λυμάτων και αποβλήτων, τον καθορισμό αποδέκτη διάθεσης αποβλήτων, την προσωρινή άδεια επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων, την οριστική άδεια επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων, την άδεια λειτουργίας εργοστασίου εμφιαλώσεως επιτραπέζιου ή μεταλλικού νερού, για αναγνώριση νερών ως μεταλλικών, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που δεν αναφέρεται παραπάνω και απαιτεί επιτόπια αυτοψία, κατατίθενται τέλη στο όνομα της οικείας Υγειονομικής Υπηρεσίας για την κάλυψη των οδοιπορικών και εκτός έδρας κίνησης εξόδων των υγειονομικών οργάνων που θα διενεργήσουν την αυτοψία.

3. Το ακριβές ύψος των προβλεπόμενων από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου τελών και ο τρόπος καταβολής αυτών, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών, η

οποία εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από της δημοσίευσης του παρόντος νόμου και η οποία θα ισχύει μετά παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από της δημοσίευσής της.

4. Τα προβλεπόμενα από τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου τέλη, αναπροσαρμόζονται ανά διετία με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών και το πρώτο δίμηνο του έτους, αρχής γενομένης το έτος 2002.

Άρθρο 13

Σύσταση Διεύθυνσης Τροφίμων και Ποτών

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας, Οικονομικών και Γεωργίας, συστήνεται στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, Διεύθυνση Τροφίμων και Ποτών, η οποία εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου αυτού.

2. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης αυτής είναι ο συντονισμός των Υπηρεσιών των ανωτέρω Υπουργείων που ασχολούνται με τον ποιοτικό έλεγχο των τροφίμων και ποτών, και καθορίζονται από το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζεται επίσης η οργάνωση, η στελέχωση και η λειτουργία της Διεύθυνσης Τροφίμων και Ποτών, το προσωπικό αυτής κατά κλάδο και ειδικότητα, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 14

Άδεια άσκησης επαγγέλματος χειριστού τροφίμων και ποτών

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται οι προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος χειριστού τροφίμων και ποτών, ο τρόπος χορήγησης των αδειών αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζεται η εξεταστέα ύλη στην οποία θα εξετάζονται οι υποψήφιοι για την απόκτηση της παραπάνω άδειας.

Άρθρο 15

Δήλωση λοιμωδών και επιδημικών νόσων

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, ορίζονται τα λοιμώδη και επιδημικά νοσήματα, των οποίων η δήλωση καθίσταται υποχρεωτική, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που αναφέρεται στον τρόπο δήλωσης αυτών, στις Αρχές που πρόκειται να δηλώνονται και στα μέτρα, κατά περίπτωση, που πρέπει να λαμβάνονται.

Άρθρο 16

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις:

1. Του α.ν. 2520/1940 (ΦΕΚ 237/1940) «Περί Υγειονομικών Διατάξεων».

2. Το άρθρο 15 του ν. 1579/1985 (ΦΕΚ 217 Αα) «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις».

3. Οι παράγραφοι 10, 12, 13 και 14 του άρθρου 11 του ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Αα) «Προσαρμογή νομοθεσίας αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών στις διατάξεις για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις».

4. Το άρθρο 8 του ν. 1590/1986 (ΦΕΚ 49 Αα) «Τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1481/1984 «Οργανισμός του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και άλλες διατάξεις»».

5. Κάθε άλλη διάταξη αντίθετη προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2001

Οι προτείνοντες βουλευτές

Γιαννόπουλος Αθανάσιος
Κιλτίδης Κωνσταντίνος
Κόρτσαρης Νικόλαος
Κωνσταντόπουλος Γεώργιος
Μελάς Παναγιώτης
Μπαρμπαγιάννης Βασίλειος
Πάλλη-Πετραλιά Φάνη
Παπανικολάου Ελευθέριος
Χωματάς Ιωάννης
Κακλαμάνης Νικήτας